

RETTENS DOM (Femte Afdeling)
1. februar 1996

Sag T-122/95

Daniel Chabert
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Tjenestemænd – husstandstillæg – tilbagesøgning af fejlagtigt udbetalte beløb«

Fuldstændig gengivelse på fransk II - 63

Angående: Påstand om annullation af den af Kommissionen den 6. oktober 1994 truffene afgørelse om, at sagsøgeren skal tilbagebetale et fejlagtigt udbetalt husstandstillæg på 215 354 BFR, og om, at Kommissionen dømmes til at tilbagebetale sagsøgeren de beløb, institutionen har tilbageholdt i sagsøgerens løn fra november 1994 med tillæg af renter 8% p.a.

Udfald: Frifindelse.

Resumé af dom

Sagsøgeren var indtil sin skilsmisse i februar 1984 gift med C., der ligeledes er tjenestemand i Kommissionen.

Ved skrivelse af 1. februar 1984 anmodede sagsøgeren chefen for kontoret for »administrative og finansielle rettigheder« om fra den 15. marts 1984 at overføre en del af hans forsørgertillæg til C., nemlig det beløb, som ville tilfalde hende, såfremt hun kunne tilkomme dette tillæg, dvs. 5% af hendes grundløn, og resten til sagsøgeren.

Kommissionen gennemførte fra marts 1984 en fordeling af det omhandlede husstandstillæg. I overensstemmelse hermed modtog sagsøgerens tidligere ægtefælle fra marts 1984 et husstandstillæg på 5% af sin grundløn og sagsøgeren et husstandstillæg på 5% af sin grundløn, hvorfra imidlertid var trukket beløbet til hans tidligere ægtefælle.

Følgelig optræder på sagsøgerens månedlige lønsedler fra marts 1984 to særskilte rubrikker for husstandstillæg, som dels viser sagsøgerens eget tillæg, og dels det i øvrigt oppebårne husstandstillæg, hvoraf fremgår, at der var foretaget fradrag for det husstandstillæg, som hans tidligere ægtefælle oppebar. Beløbet angivet under denne rubrik har fra april 1984 været 4 266 BFR og er forblevet uforandret til april 1994.

Under en kontrol i begyndelsen af 1994 kom det frem, at det beløb på 4 266 BFR, som uændret var blevet fratrukket i mere end ti år, ikke svarede til det fradrag, som burde have været foretaget under »i øvrigt oppebåret husstandstillæg«. Det husstandstillæg, som sagsøgerens tidligere ægtefælle modtog, var som følge af de stadige forhøjelser af hendes grundløn således steget fra 4 266 BFR i april 1984 til

7 451 BFR i januar 1994. En tilbageregning fra marts 1984 viser, at sagsøgeren i den nævnte periode fejlagtigt havde modtaget i alt 215 354 BFR.

Ved skrivelse af 6. oktober 1994 vedrørende »reguleringen« af de i øvrigt oppebårne husstandstillæg meddelte Kommissionen sagsøgeren resultatet af denne tilbageregning, samt en afgørelse, hvorefter de fejlagtigt udbetalte beløb skulle tilbagebetales i rater fra november 1994 til september 1996.

I medfør af artikel 90, stk. 2, i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber indbragte sagsøgeren den 11. november 1994 en klage over denne afgørelse og bestred at have haft kendskab til, at ydelserne var uretmæssige, og til det fejlagtigt udbetalte beløb. Den 22. februar 1995 besluttede Kommissionen at afvise klagen.

Realiteten

Det eneste anbringende om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 85

Sagsøgeren bestrider ikke, at de omtvistede ydelser er fejlagtigt udbetalt, og Kommissionen gør ikke gældende, at sagsøgeren rent faktisk har haft kendskab til fejlen. Da situationen derfor er omfattet af det andet af de i vedtægtens artikel 85 opstillede tilfælde, er spørgsmålet, hvorvidt fejlen ved den udbetaling, som sagsøgeren fik, var så åbenbar, at sagsøgeren burde have kendt den. For at besvare dette spørgsmål må man undersøge de omstændigheder, under hvilke udbetalingen er sket (præmis 31).

Henvisning til: Domstolen, 27. juni 1973, sag 71/72, Kuhl mod Rådet, Sml. s. 705, præmis 11.

Vedtægtens artikel 85 skal fortolkes således, at den pågældende ikke er fritaget for enhver undersøgelsespligt, men tværtimod, at han er forpligtet til tilbagebetaling, når der foreligger en fejl, som en tjenestemand, der udviser normal påpasselighed, og som formodes at kende bestemmelserne om sin løn, ville have opdaget (præmis 32).

Henvisning til: Domstolen, 11. juli 1979, sag 252/78, Broe mod Kommissionen, Sml. s. 2393, præmis 13; Domstolen, 17. januar 1989, sag 310/87, Stempels mod Kommissionen, Sml. s. 43, præmis 10; Retten, 13. marts 1990, forenede sager T-34/89 og T-67/89, Costacurta mod Kommissionen, Sml. II, s. 93, præmis 39; Retten, 10. februar 1994, sag T-107/92, White mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 143, præmis 33.

Der kan ikke ved anvendelsen af vedtægtens artikel 85 lægges vægt på, at administrationen har gjort sig skyldig i forsømmelighed eller fejl ved fastlæggelsen af en tjenstemands økonomiske rettigheder, da bestemmelsen netop forudsætter, at administrationen har begået en fejl ved at udbetale uhjemlede beløb (præmis 34).

Henvisning til: Retten, 24. februar 1994, sag T-38/93, Stahlschmidt mod Parlamentet, Sml. Pers. II, s. 227, præmis 23.

En tjenestemand, som udviser normal påpasselighed, skal ikke kunne fastlægge det nøjagtige omfang af den af administrationen begåede fejl. Derimod skal han, når han er i tvivl om, hvorvidt det omhandlede beløb tilkommer ham, rette henvendelse til administrationen, således at denne kan foretage de nødvendige undersøgelser (præmis 35).

Henvisning til: White mod Kommissionen, a.st., præmis 42.

Selv om sagsøgeren ikke kunne opgøre det nøjagtige beløb i forbindelse med den begåede fejl, burde det forhold, at det beløb, der blev angivet i rubrikken »i øvrigt oppebåret husstandstillæg«, er forblevet uændret i mere end ti år, have vakt hans tvivl og derfor foranlediget ham til at anmode den kompetente tjenestegren om at foretage en regnskabsmæssig kontrol (præmis 36).

Sagsøgeren burde have vidst, at hans tidligere ægtefælles løn – såvel som hans egen – ville stige som følge af årlige pristalsreguleringer, regelmæssigt avancement til højere løntrin og eventuelle forfremmelser, selv om hans tidligere ægtefælle ikke oplyste ham herom. Den omstændighed, at det husstandstillæg, som blev fratrukket som »i øvrigt oppebåret husstandstillæg«, forblev uændret, mens sagsøgerens eget husstandstillæg gradvist var blevet fordoblet i den samme periode, burde have vakt hans tvivl om, hvorvidt det beløb, han modtog, var korrekt beregnet, også selv om han ikke var i besiddelse af præcist og detaljeret kendskab til sin tidligere ægtefælles løn (præmis 37).

Størrelsen af det fejlagtigt udbetalte beløb er ikke afgørende for, om det var åbenbart, at de omtvistede ydelser var uretmæssige, men derimod det forhold, at det beløb, der angives som »i øvrigt oppebåret husstandstillæg«, er forblevet uændret i mere end ti år. Dertil kommer, at sagsøgeren var klar over, at det beløb, han modtog i husstandstillæg, blev udbetalt, efter at der var foretaget fradrag (præmis 38).

Lønsedlerne er hverken ulæselige eller uforståelige. At læse disse lønsedler er relativt enkelt, da antallet af tal er begrænset og angivelserne let forståelige, hvilket i øvrigt ikke er blevet bestridt af sagsøgerens advokat under retsmødet (præmis 39).

Ifølge fast retspraksis skal der i hvert enkelt tilfælde med hensyn til de krav, der rent intellektuelt må stilles til den tjenestemand, der har fået de fejlagtigt udbetalte ydelser, tages hensyn til vedkommende tjenestemands evne til at foretage de nødvendige undersøgelser (præmis 40).

Henvisning til: Retten, 10. maj 1990, sag T-117/89, Sens mod Kommissionen, Sml. II, s. 185, præmis 14; Retten, 28. februar 1991, sag T-124/89, Kormeier mod Kommissionen, Sml. II, s. 125, præmis 18; Stahlschmidt mod Parlamentet, a.st., præmis 19.

I den forbindelse skal der tages hensyn til faktorer som tjenstemandens ansvarsniveau, uddannelse, lønklasse og anciennitet samt hans erhvervsmæssige kompetence inden for Fællesskabernes personaleadministration (præmis 40).

Henvisning til: White mod Kommissionen, a.st., præmis 43; Retten, 13. juli 1995, sag T-545/93, Kschwendt mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 565, præmis 104.

Sagsøgeren har som kontorfuldmægtig i lønklasse B1 en temmelig høj stilling og har ligeledes en betragtelig anciennitet i tjenesten. Desuden har han lige fra begyndelsen af sin karriere, som omfatter mere end 30 års tjeneste som ansat i Fællesskaberne, næsten udelukkende været tilknyttet de administrative tjenestegrene i Kommissionen, som varetager institutionens personaleadministration (præmis 41).

Under disse omstændigheder var sagsøgeren, såfremt han viste normal påpasselighed, i stand til at få klarhed over den af administrationen begåede fejl (præmis 42).

Konklusion:

Kommissionen frifindes.